

Programma

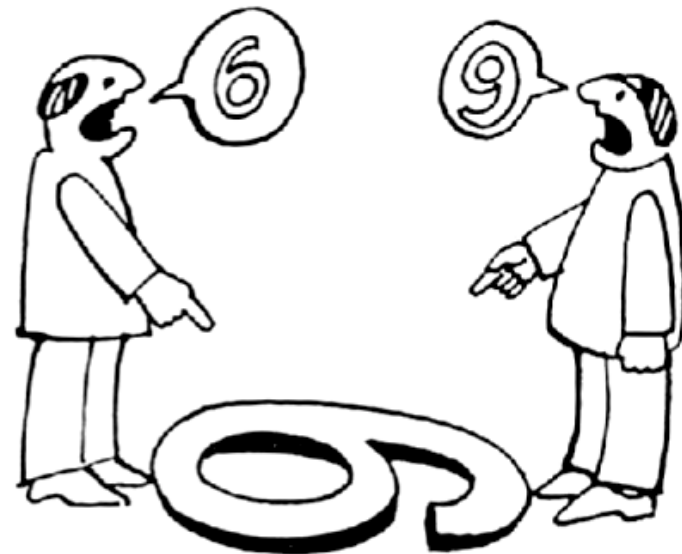
Peervis

Lesgeven in de multiculturele klas

Workshop "Congres voor elke mentor" 2018

- Cultuur, wat is het (niet)
- Gezin of Familie?
- Hoe zien ouders het onderwijs
- Hoe motiveer je leerlingen
- Uw praktijk

www.peervis.net
Jannie Limburg
info@peervis.net
06-16848428

ledere mens...

lijkt op elk ander mens

op sommige andere mensen

op geen enkel ander mens

WAT IS CULTUUR?

- Een mentaal model ***van*** en ***voor*** de werkelijkheid.
- **Ideële aspect:** gaat over waarden en ideeën van een groep mensen.
- **Normerende aspect:** over geldende waarden, normen en regels
- **Materiële aspect:** eten, kleding, wonen e.d.

FUNCTIES VAN CULTUUR

- Zorgt voor houvast, je weet hoe je moet handelen.
- Het bepaalt en verschaft je identiteit. Je weet wie je bent.
- Houdt mensen bij elkaar in de samenleving

Etniciteit ≠ Cultuur

Ik zie een verre reis

In deze documentaire in 2012 gemaakt door Fidan Ekiz volgt zij we een groep jonge Turkse Nederlanders die zich afvragen: emigreren naar Turkije of toch maar niet?

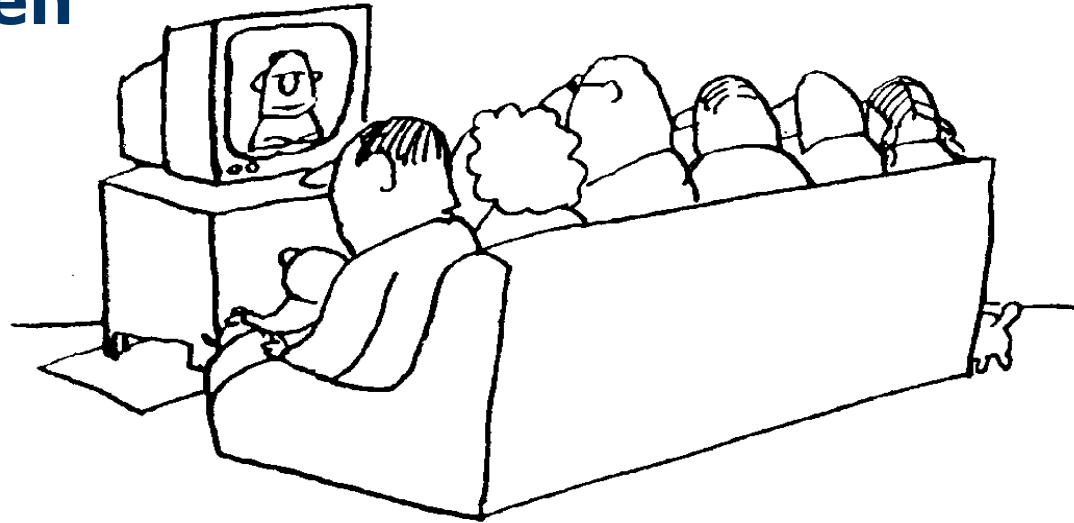
Turkse Nederlanders die in Turkije Nederlander zijn, in Nederland Turks.

De hele documentaire is te bekijken via deze link:

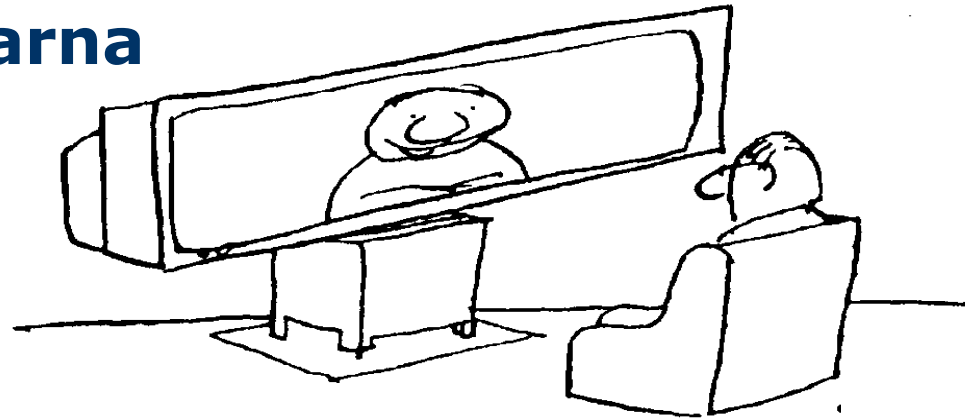
<https://www.2doc.nl/documentaires/i/ik-zie-een-verre-reis.html>

Toen

Daarna

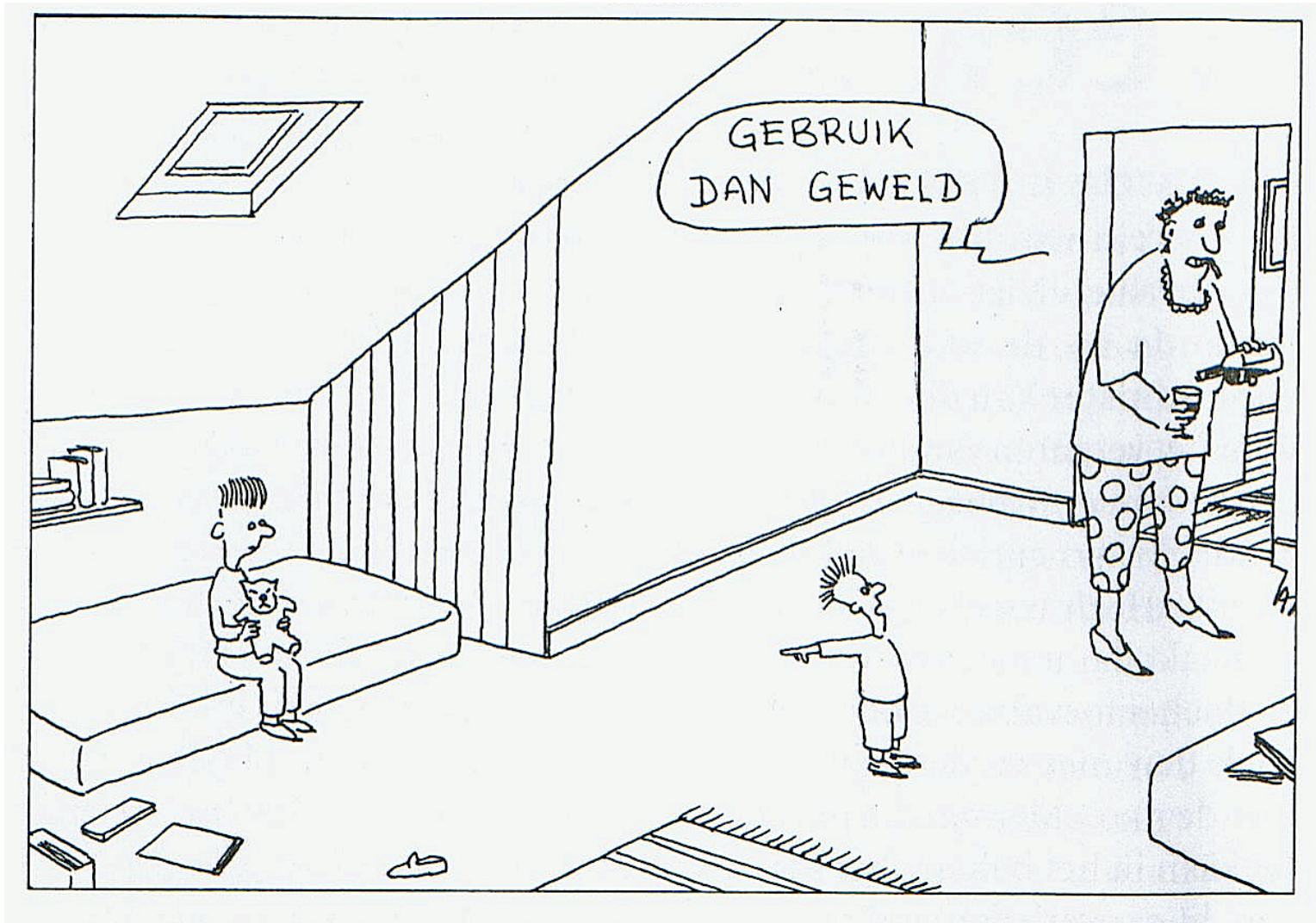

Nu?

Begrijpen ≠ Begrip

- **Begrijpen**, snappen, kunnen inleven
Verstand + gevoel
Noodzakelijk voor professionaliteit
- **Begrip**, er begrip voor hebben, het goedvinden. Het ermee eens zijn
Oordeel, norm
Niét nodig voor professionaliteit

Hoe ziet je leven er uit ...

Overleven

Welzijn

Gezinscultuur (stad/ind) ← → Familiecultuur (dorp/coll)

ouder
↘
kind

Meest traditioneel

- Overleg en keuzes
- Wees zelfstandig
- Wees jezelf
- Meisjes en jongens zijn 'gelijk'

ouder
↓
kind

Meest traditioneel

- Gehoorzaamheid ouderen
- Wees goed voor je familie
- Doe zoals het hoort
- Meisjes: wees behulpzaam
- Jongens: wees sterk en moedig

- ☐ Eerlijkheid
- ☐ Eigen taal
- ☐ Gastvrijheid
- ☐ Gehoorzaam
- ☐ Geloof
- ☐ Nederlandse taal
- ☐ Goede manieren
- ☐ Goede opleiding
- ☐ Hulpvaardigheid
- ☐ Respect ouders
- ☐ Trouw aan familie
- ☐ Zelfstandigheid
- ☐ Zelfvertrouwen

Belangrijke waarden op
alfabetische volgorde

Welke staan voor jou bovenaan?

Gezinscultuur (stad)

- ☐ Eerlijkheid
- ☐ Zelfstandigheid
- ☐ Zelfvertrouwen
- ☐ Goede opleiding
- ☐ Nederlandse taal

- ☐ Goede manieren
- ☐ Hulpvaardigheid
- ☐ Gastvrijheid
- ☐ Respect ouders
- ☐ Gehoorzaam
- ☐ Trouw aan familie
- ☐ Eigen taal
- ☐ Geloof

Familie (dorp)

- ☐ Geloof
- ☐ Respect ouders
- ☐ Trouw familie
- ☐ Gehoorzaamheid
- ☐ Gastvrijheid

- ☐ Goede manieren
- ☐ Hulpvaardig
- ☐ Eigen taal
- ☐ Goede opleiding
- ☐ Eerlijkheid
- ☐ Zelfstandigheid
- ☐ Zelfvertrouwen
- ☐ Nederlandse taal

Wie helpt je bij:

Gebeurtenis	Gezinscultuur	Familiecultuur
Verhuizen	Verhuizer	Familie
Huwelijksproblemen	Relatie therapeut	Familie
Psychische nood	Psycholoog	Familie
Hulp na bevalling	Kraamhulp	Familie
Langdurig verplegen	Thuiszorg	Familie
Woonruimte vinden	Makelaar	Familie
Baan vinden	Uitzendbureau	Familie
Vakantie adres	Reisbureau	Familie
Partner vinden	Internet	Familie
Moeilijk vak op school	Studiehulp	Familie
Geld lenen	Bank	Familie

Traditionele visie ...

- Bij geboorte alleen driften (impulsiviteit)
- Verstand komt met de tijd (beheersing)
- Bij meisjes komt verstand eerder
- Bij meisjes wordt het verstand kleiner na 1^e menstruatie

Gezinscultuur (stad/ind) ←

ouder

kind

Wat doe je samen? Waartoe?

- Praten met
- Taal = info uitwisselen, gedachten onder woorden brengen
- Kennis
- Boeken voor plezier en studie

→ Familiecultuur (dorp/coll)

ouder

kind

- Praten tot
- Taal = gedrag bijsturen, kennis brengen
- Wijsheid
- Boeken voor studie

School Gezinscultuur

- Wees zelfstandig
- Wees assertief
- Denk mee, toon initiatief
- Meisjes en jongens gelijk
- Voorbereiding op school hoort bij opvoeding

School Familiecultuur

- Gehoorzaamheid
- Uit het hoofd leren
- Netheid
- Beheers je
- Voorbereiden op school hoort niet bij opvoeding

Motiveren

- Luister vanuit 'niet-weten'
- Onderzoek waar motivatie bronnen zitten
- De '*ebb and flow*' van motivatie

Presteren en zelfontplooiing

- *mijn diploma behalen*
- *een ontwikkelde persoon zijn*
- *goed zijn in mijn beroep*
- *succes heb ben in mijn loopbaan*
- *een veilige toekomst bouwen voor mezelf*
- *mijn eigen toekomstplannen waar maken*
- *succes hebben in het leven*
- *invloed hebben in de maatschappij*
- *Mezelf beschermen tegen mislukkingen*

Verbondenheid en verplichtingen

- *bij een vriendengroep horen*
- *samen zijn met mensen van wie ik hou*
- *trouw blijven aan mijn familie*
- *dat de mensen van wie ik hou gelukkig zijn*
- *dat mijn familie in vrede leeft met elkaar*
- *een goede vader/moeder worden*
- *een goede zoon/dochter zijn*
- *mij beleefd en vriendelijk gedragen*
- *nuttig zijn voor mijn familie*
- *nuttig zijn voor mijn land*
- *dat het goed gaat met ons land*
- *een goed mens zijn*

Autonomie en weerbaarheid

- *meer vrijheid*
- *vrijgelaten worden om te doen wat ik zelfwil*
- *onafhankelijk zijn*
- *opkomen voor mijzelf*
- *sommige mensen op afstand houden*
- *rijk worden*
- *de leiding nemen*

Bron o.a.: Phalet, K. & Claeys, W. (1993). A comparative study of Turkish and Belgian youth. *Journal of Cross-cultural Psychology*, 24, 319-343.

Motiveren

- Motivatie komt mogelijk pas *na* succes
- Wees alert op buitensluiting
- Complimenteren: wees specifiek
- Motiveren: soms via een omweggetje

Levensfase?

Excuuspatroon

Gezinscultuur (stad/ind) ← → Familiecultuur (dorp/coll)

ouder → kind

- Vraag stellen
- Toegeven
- Lesje accepteren

ouder
↓
kind

- Afkeuren
- Straf accepteren
- Doe zoals het hoort

Als nee zeggen moeilijk is...

Zeg je:

Ik doe mijn best

Ik zal mijn best doen
het te laten gebeuren

Met grote voortvarendheid

Laat me erover denken

Het is een beetje moeilijk

We hebben het er later over

Je bedoelt:

Beslist niet!

Ik doe vrijwel niets

Heel langzaam

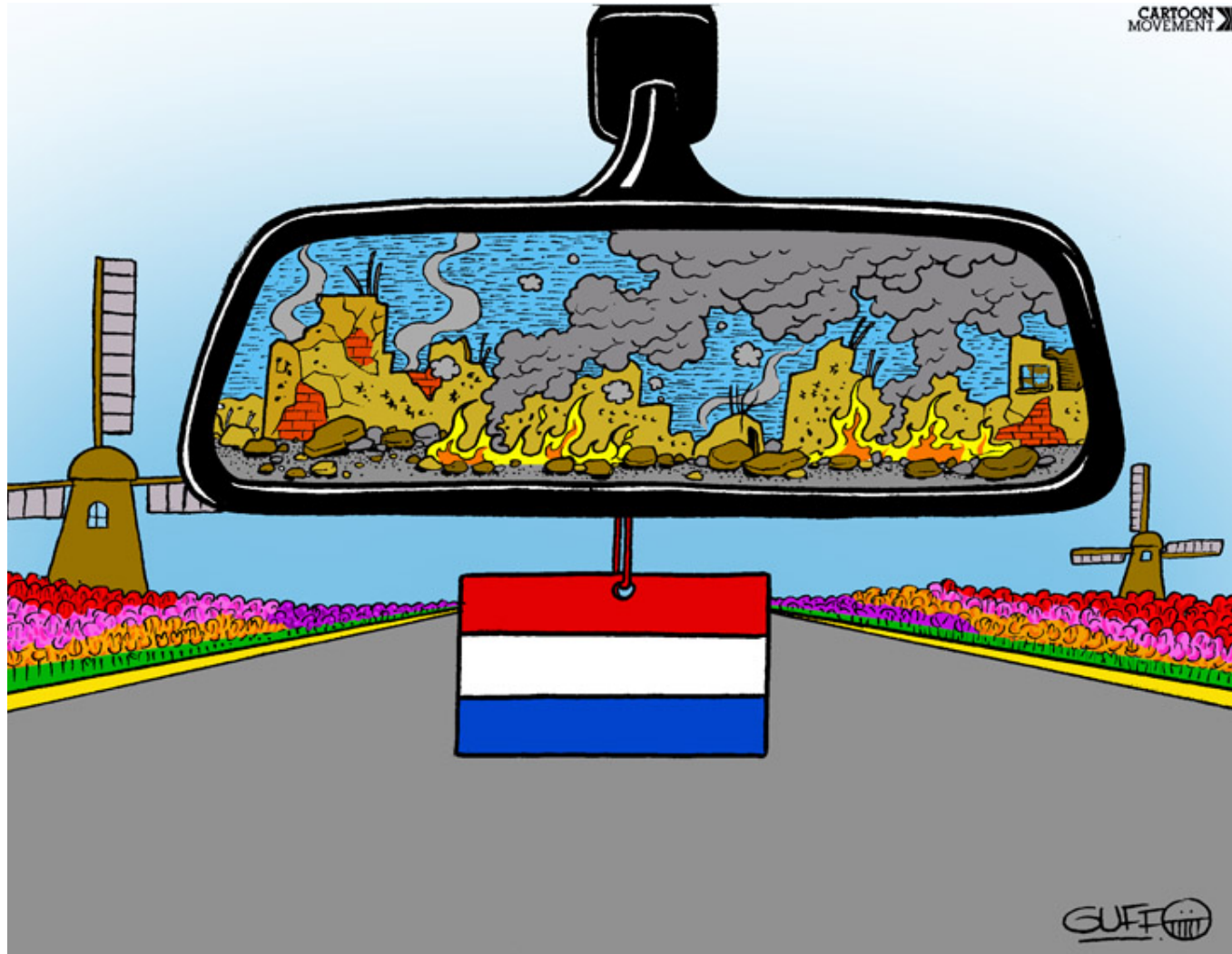
Nee

Onmogelijk

Nee bedankt

Migratie...de mogelijke verliezen

- Ontworteling (familie en generatie)
- Slechte huisvesting
- Geld problemen
- Onvolledige gezinshereniging
- Verlies status
- Onduidelijke status verblijf
- Minderwaardigheidsgevoel (wordt versterkt door *belerende* houding vrijwilligers/professionals)
- De veranderde rol van moeder
- De val van vader

TRAUMA

TRAUMA

Mogelijke effecten:

- Geheugen
- Beslissingen nemen
- Verlies van geloof
- Het leven lijkt zinloos
- Negatief beeld van anderen
- Sombere kijk op de toekomst
- Ongeloof in maatschappelijke normen

Wie bepaalt je leven?

- Jijzelf (interne locus of control)
- Het lot, omgeving, iets anders, een ander (extern locus of control)

Arabische gezegden

- *Voor 1 bloem een tuin besproeien*
- *Eet waar je trek in hebt maar kleet je zoals iedereen*
- *Wie door een slang gebeten is, schrikt van een touwtje*
- *De vader van dochters slaapt nooit*
- *Woorden van de nacht zijn met boter besmeerd*
- *Wie tussen de ui en zijn schil kruipt, houdt alleen stank over*

Tips begrijpelijke taal

(als NL niet eerste taal is)

- Gebruik eenvoudige woorden
- Vermijd vaktaal
- **Herhaal** dat wat belangrijk is
- Ga NIET luider praten

Houd rekening met

- Vertalen (in je hoofd) kost veel energie
- Bij emoties verliest een mens zijn tweede taal

Tips cultureel sensitief

- Bij heftige uitingen: Zoek de gevoelsmatige lading (wanhoop, verdriet, angst, woede)
- Luister actief: dat is meer dan hummen
- Luister met 3^e oor (laat je meevoeren)
- Bij twijfel aan instemming (ja klinkt als nee): kom zelf met bezwaren

Tips voor contact

1. Eerst vertrouwen, dan inhoud

wie ben jij, wie is de ander

2. Schep met woorden een band

wij, onze, “dat doet me denken aan mijn dochter”

3. Kan het indirect?

“ik heb wel eens gehoord dat...” “Dat doet me denken aan een spreekwoord...”

4. Wees eerlijk over consequenties

hard op de inhoud, zacht op de relatie

(zoals te zien in “De kinderen van juf Kiet, Link:

<https://www.2doc.nl/documentaires/series/2doc/2017/juni/de-kinderen-van-juf-kiet.html>)

